

В напрямі методичного забезпечення реалізації міжрегіональних підходів до цільового структурування економіки вимагають розробки питань, що стосуються: аналізу чинників, що обумовлюють доцільність структурного удосконалення економіки на засадах міжрегіональної взаємодії; оцінки інтеграційного потенціалу регіонів; обґрунтування щодо можливої участі регіонів в реалізації механізмів міжрегіонального структурного оновлення економіки з позиції донора чи реципієнта; визначення підходів щодо розподілу ризиків і відповідальності при реалізації міжрегіональних проектів та програм; розкриття "точок зростання" та прогнозування досягнення синергетичних мультиплікативних ефектів їх розвитку на засадах міжрегіональної взаємодії; запровадження ефективної системи проектного менеджменту, моніторингу та оцінки ефективності міжрегіональних проектів.

З метою належного ресурсного забезпечення реалізації цілей структурної модернізації економіки на міжрегіональному рівні доцільним є: залучення інвестиційних ресурсів суб'єктів господарювання для реалізації проектів на засадах державно-приватного партнерства; спрямування коштів місцевих бюджету на реалізацію міжрегіональних програм; відхід від усталеної в Україні практики спрямування коштів Державного фонду регіонального розвитку на фінансування локальних об'єктів і надання переваги фінансуванню міжрегіональних проектів і програм; надання пріоритетності фінансуванню міжрегіональних проектів в рамках застосування Угод щодо регіонального розвитку між Урядом та регіонами; більш ширше представлення міжрегіональних проектів на конкурс щодо отримання бюджетного фінансування, що проводиться Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства в рамках фінансування проектів, які відповідають Державній стратегії регіонального розвитку – 2020; залучення коштів міжнародної технічної допомоги.

Література

1. Герасимчук З.В., Клімович О.М. Методика аналізу ефективності міжрегіональних зв'язків.// БІЗНЕСІНФОРМ.– 2014. – №9. –С.73.
2. Міжрегіональне співробітництво у системі нової регіональної політики України / С. О. Біла, І. Г. Бабець, І. В. Валюшко, Я. А. Жаліло [та ін.]; за ред. Я. А. Жаліло. – К. : НІСД, 2011. – 32 с.

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ І ПОЛЬЩІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ АКТИВАЦІЇ РОЗВИТКУ НОСТАЛЬГІЙНОГО ТУРИЗМУ В ЗБАРАЖІ

Ностальгійний туризм є видом рекреаційного туризму нашого краю. У процесі відпочинку виникають економічні та позаекономічні відносини і явища, які становлять сутність рекреаційної діяльності. Такий вид подорожі дуже полюбилися людям у країнах Західної Європи, а останнім часом поширився і в нашій країні. Під час таких подорожей туристи згадують минуле, розказують своїм дітям і внукам, а також відвідують могили предків. Після такої поїздки завжди іде продовження, тобто планується наступна подорож.

Цей вид туризму дає можливість багатьом людям отримати інформацію про своїх родичів, а також розповісти про ряд незабутніх моментів з їхнього життя. Найбільш цікаві є фотографії, які вони берегли стільки років і нарешті зараз можуть показати іншим. Ці факти чи світлини є дуже цінним пластом для історичних досліджень життя міста. Часом отримуючи певну підтримку, туристи можуть відшукати своїх далеких предків, або їх могили. Зокрема, у місті Збараж їм можуть надати допомогу наукові співробітники заповідника, що займаються різними історичними пошуками.

А найбільше люди їдуть, щоб відвідати землі, де вони самі народилися і проживали в дитячому віці, ще до того, як їм довелося покинути ці місця з різних причин. Тому назва ностальгійний туризм, приховує в собі потаємний сенс і глибоке значення. Адже саме ностальгія і туга за минулими часами змушує багатьох людей, замість відпочинку на розкішному курорті, вирушати у віддалені місця для пошуку коренів свого походження, а також для знайомства зі своїми далекими родичами.

Причин для такого роду туризму досить багато. Деякі люди були змушені покинути рідні місця насильно під впливом політичних, військових чи релігійних мотивів. А деякі – покидали рідні землі в пошуках кращого життя добровільно. Таких переселенців прийнято називати економічними. Тому розвиваючи міжнародну співпрацю з різними країнами, такі туристи отримують можливість приїхати не тільки

зі своїх особистих причин, а і побачити хороші зміни, які відбуваються на їхній батьківщині – землі предків.

Національний заповідник «Замки Тернопілля» є провідним закладом здійснення туристичної діяльності та території Тернопільської області, зокрема у сфері замкового туризму. Для залучення спонсорських коштів та іноземних інвестицій заповідник приймає участь у різноманітних міжнародних програмах і грантах, проводить зустрічі та круглі столи. Ці заходи популяризують історико-архітектурні пам'ятки національного значення на міжнародній арені та збільшують туристичні потоки до них, а наявність фінансових інвестицій дає змогу зупинити процес руйнування та занепаду замків, фортець, палаців, храмів та інших пам'яток історії нашого краю. [2, 49]

На даний час пріоритетним напрямком діяльності заповідника є його міжнародна діяльність. Зокрема це: обслуговування закордонних туристів (в т.ч. представників міжнародних урядових чи бізнесових кіл); спільні реставраційні, культурно-мистецькі і просвітницькі заходи; участь заповідника у міжнародних програмах і грандах; налагодження співпраці, укладання угод з науковими, туристичними і музейними закладами Європи. По кожному з напрямків проводиться відповідна робота. [3, 198]

На даний час розвиваються партнерські відносини між різними містами Польщі і Збаражем. Одна із них – співпраця з фундацією «Мости», за допомогою якої був відреставрований пам'ятник Адаму Міцкевичу і урочисто відкритий за участі Посла Республіки Польща в Україні Генріха Литвина [1, с.69] Слід зазначити, що пам'ятник Адаму Міцкевичу вперше постав коштом польської громади Збаража у 1898 році у соту річницю з дня народження поета на площі міського ринку. Після Другої світової війни пам'ятник був перенесений у призамковий парк. Цього року була здійснена реставрація пам'ятника та впорядковано територію біля нього. Роботи проводилися Фундацією «Мости» (Польща) спільно з Національним заповідником "Замки Тернопілля". Над відновленням пам'ятника працював колектив польських реставраторів під керівництвом професора Варшавської академії мистецтв Януша Смази. Після урочистостей відкриття в органному залі замкового палацу відбулася міжнародна конференція-зустріч польських і українських інтелектуалів у рамках круглого столу – дебати про охорону пам'яток історії.

Недавно у Замковому палаці міста Збараж був підписаний Лист про наміри між Головою Збаразької міської ради Романом Полікровським

(Україна) та Президентом міста Болеславець Петром Романом (Республіка Польща).

Для зміцнення зв'язків на правилах партнерства Сторони планують розвивати партнерські зв'язки між мешканцями міст Збаража і Болеславця, особливо молоді. Одним із організаторів цієї зустрічі була Барбара Смоленська, яка ініціювала ряд молодіжних зустрічей, зокрема молоді із Болеславця і учнями збаразької ЗОШ №2. Діти разом працювали (прибирали занедбаний цвинтар), відпочивали (організували дискотеку) і пізнавали наш край (проводили краєзнавчі екскурсії).

Дві світові війни принесли людям нашої землі велику кількість бід і горя. Внаслідок воєн росли потоки переселенців, військовополонених та інтернованих, які не змогли повернутися в рідні краї через страх гоніння і переслідування. Така ситуація призвела до створення спеціальних етнотурів. Такі тури дають можливість багатьом людям вникнути в життя своїх предків, познайомитися з місцями їх походження або просто відвідати свою батьківщину. У багатьох людей з'явилася можливість відвідати місце, де вони втратили своїх родичів і близьких друзів. З цілком зрозумілих причин основне число таких туристів складають літні люди, а й молодь також прагне дізнатися про свої корені, хоч не так інтенсивно.

Можна навести приклад спільної праці молоді на збаразькому римо-католицькому кладовищі, зокрема польської молоді групи «могили прадідів збережи від забуття» і збаразької шкільної молоді [4, с.11]. Дана співпраця продовжується не один рік. По завершенню цієї роботи керівник Іренеуш Скшипчак (Фонд «Лонгінус», Ланьцут) написав книгу, де описані пам'ятники і фігури, які були очищені від землі і інших забруднень. Так, на прохання одного жителя Польщі, була відшукана могила його маленької донечки Данусі. Надгробок був оформлений, як невеличкий пагорб з маленьким ангелом, що сидить коло хреста, який був пошкоджений часом. Спільними зусиллями сторін скульптура була реставрована і фотографії передані родині. А через деякий час представники сім'ї відвідали наше місто.

Планується і подальша наша співпраця з жителями Болеславця (Польща) у сфері культурних відносин, а саме у фінансовій і фаховій допомозі у відновленні ряду скульптур і надгробків відомим людям, які були поховані на збаразькому кладовищі. Тому активний розвиток відносин між двома нашими країнами дасть поштовх до покращення стану рекреаційної інфраструктури нашого краю, дозволить збільшити

кількість туристів із країн Європи, а співпраця з закордонними партнерами популяризуватиме установу і місто у світовому туристичному просторі.

Література

1. Крохмальна Т.І. У Збаражі відкрито оновлений пам'ятник Адаму Міцкевичу. /Діалог двох культур. Міжнародна зустріч музейників. – Люблін-Кременець, 2015. –436 с.
2. Макарчук Н.Й. Міжнародна діяльність Національний заповідник «Замки Тернопілля».. / Наукові Записки №1/2010. –Збараж, 2010. -98 с.
3. Підставка Р.В. НЗ «Замки Тернопілля»: міжнародний вектор діяльності. /Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених. –Тернопіль-Збараж, 2016. - 225 с.
4. Skrzypczak Alina, Skrzypczak Ireneusz Polski cmentarz w Zbarażu: inkskrypcje nagrobne. –Rzeszów, 2010. -144 s.

Ірина ДЕМКІВ

Тернопільський національний економічний університет, Україна

МУЛЬТИПРОФІЛЬНІСТЬ СПИРТОВОЇ ГАЛУЗІ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Вирішення проблеми підвищення конкурентоспроможності економіки України в цілому і її галузей зокрема потребує перегляду пріоритетів розвитку на макро- і мікроекономічному рівнях. Серед стратегічних галузей, які забезпечують значні надходження до державного бюджету, чільне місце належить спиртовій промисловості, рівень розвитку якої є суттєвим чинником ефективності багатьох галузей вітчизняної економіки. Актуалізація проблеми підвищення конкурентоспроможності та ефективної діяльності спиртової промисловості зумовлюється нині об'єктивною можливістю і доцільністю її перетворення в мультифункціональну галузь з широким портфелем диверсифікованих виробництв, здатних задовольняти традиційні й нові потреби динамічного ринкового середовища. Розв'язання таких принципових для галузі завдань можливе шляхом запровадження в економічний механізм управління суб'єктами господарювання елементів гнучкості як важливої передумови їхньої адаптації до ринкових вимог.

Однак процеси централізації управління, які відбулися останнім часом у галузі, не сприяють гнучкості підприємств і сковують приватну ініціативу, що значною мірою демотивує потенційних інвесторів вкладати кошти у розвиток галузі.

Важливим завданням України при входженні на європейські ринки є забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів господарювання, у тому числі й підприємств спиртової промисловості. Традиційно ця галузь розглядається як монопродуктова з наявністю кількох непринципових супутніх виробництв, які не стали нині вагомим джерелом надходжень до державного бюджету. В сьогоденних умовах господарювання, які характеризуються урізноманітненням потреб споживачів, розширенням можливостей використання продукції спиртової промисловості у багатьох нетрадиційних сферах діяльності, а також наростанням інтенсивності конкуренції в галузі постає нагальна проблема концептуального характеру – зміна поглядів на галузь: відмова від її сприйняття як монопродуктової і формування стратегічного бачення спиртової промисловості як мультифункціональної. Така переорієнтація пов'язується нами з суттєвим розширенням можливостей спиртової промисловості у одночасному вирішенні продовольчої й енергетичної безпеки держави, що узгоджується із збільшенням ємкості ринку для продукції спиртових заводів та споріднених видів діяльності.

Логічним наслідком формування бачення спиртової галузі як мультифункціональної є окреслення проблеми забезпечення гнучкості підприємств з метою розширення їх ринкових можливостей і відповідного зростання конкурентоспроможності найбільш гнучких учасників ринку.

Напротивагу існуючим потенційним можливостям зростання ефективності й конкурентоспроможності підприємств спиртової промисловості та галузі в цілому, на практиці спостерігається погіршення показників ринкової активності, падіння фінансових та виробничих параметрів. Проведені нами дослідження дозволяють констатувати, що негативні тенденції в одній з найприбутковіших галузей економіки сформувалися через такі причини: розвиток суперечливих процесів реорганізації та реструктуризації галузі і окремих підприємств; реалізація механізмів монополізації галузі, що суперечить декларованим державою процесам розвитку конкурентного середовища; принципове обмеження можливостей ринкової активності підприємств, які в результаті «хвилі централізації» та безпосереднього їх підпорядкування Державному підприємству «Укрспирт» отримали статус «місць провадження